

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 404/93 om den fælles markedsordning for bananer«

(2002/C 48/11)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 14. september under henvisning til EF-traktatens artikel 37 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø, som udpegede José María Espuny Moyano til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 25. oktober 2001.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 386. plenarforsamling af 28.-29. november 2001, mødet den 28. november 2001, følgende udtalelse med 108 stemmer for, 2 imod og 2 hverken for eller imod.

1. Kommissionens forslag

1.1. Kommissionens nye forslag indeholder en række ændringer af den fælles markedsordning for bananer, som først og fremmest sigter mod iværksættelse af anden fase i de aftaler, som blev indgået med USA og Ecuador henholdsvis den 10. og 30. april 2001.

1.1.1. Aftalerne blev indgået for at få afsluttet bananstriden mellem EU og disse to lande. Parterne er således blevet enige om en tilpasning af EU's importordning for bananer i følgende to faser:

- første fase, som trådte i kraft 1. juli 2001 med vedtagelsen af forordningen om gennemførelsesbestemmelser vedrørende importordningen for bananer, hvori der fastsættes en ny metode til tildeling af importlicenser baseret på historiske referencemængder, og
- anden fase, som efter planen skal træde i kraft den 1. januar 2002 med vedtagelsen af ændringen af Rådets forordning (EØF) nr. 404/93.

1.1.2. Iværksættelsen af anden fase afhænger af, om det i Verdenshandelsorganisationen lykkes at få dispensation fra GATT-aftalens artikel I (toldpræference for produkter fra de AVS-lande, som har undertegnet Cotonou-konventionen) og artikel XIII (forbeholdelse af en særlig kvote for bananer fra AVS-landene).

1.2. Kommissionen foreslår i anledning af ændringen af forordning (EØF) nr. 404/93 at ajourføre en række bestemmelser, som er kommet ud af trit med udviklingen, såsom:

- KN-koderne i told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif;
- finansieringen af støtten til producentorganisationerne;
- Forvaltningskomitéen for Bananer.

2. Generelle bemærkninger

2.1. ØSU anerkender Kommissionens bestræbelser på at nå frem til en aftale med USA og Ecuador, som sætter punktum for bananstriden og gengældelsesforanstaltningerne imod de europæiske produkter.

2.2. ØSU mener imidlertid, at overførslen af 100 000 tons fra kontingent C til kontingent B vil medføre øget import af bananer til lavere told, hvorved priserne vil falde til skade for producenternes indkomst.

2.3. ØSU beklager, at der ved den foregående reform af forordning (EØF) nr. 404/93 ikke er taget hensyn til dets udtalelse af 29. marts 2000⁽¹⁾ på flere overordentlig vigtige punkter, såsom:

- kritik mod indførelse af en standardtoldsats den 1. januar 2006 og støtte til opretholdelse af toldkontingentordningen i mindst 10 år samtidig med, at muligheden for at indføre en anden ordning efter udløbet af denne periode undersøges. I løbet af denne periode vil man især kunne vurdere den nye ordnings konsekvenser i de forskellige producentregioner i EU for beskæftigelse, produktionsstrukturer, producentindkomster og prisudviklingen på markedet;
- behovet for en realistisk revision af tillægsgoldkontingentet (kontingent B) i overensstemmelse med markedskravene for at undgå såvel underforsyning som overforsyning af markedet;

⁽¹⁾ EFT C 140 af 18.5.2000.

- den metode, man vælger at benytte ved tildeling af importlicenser, skal kunne sætte SMV'er inden for produktion og distribution i stand til at operere på markedet på samme vilkår som de store multinationale foretagender, idet sigtet skal være at give forbrugeren et frit valg og at tilvejebringe et forhold mellem kvalitet og pris, som på én gang opfylder sundheds- og miljøkravene;
- indførelse af en række ledsageforanstaltninger for at råde bod på de virkninger, som den nye ændring af importordningen vil få for EU's producenter;
- indførelse af særlige støtteforanstaltninger for de somaliske producenter, så de kan klare sig i den ustabile politiske situation i Somalia, som for øjeblikket forhindrer dem i at gennemføre en regelmæssig eksport af bananer til EU-markedet.

3. Særlige bemærkninger

3.1. ØSU er klar over behovet for en tilpasning af den bananimportordning, der blev indført med forordning (EØF) nr. 404/93, til de aftaler, der er indgået med USA og Ecuador, og har derfor ingen indvendinger imod, at der overføres 100 000 tons fra kontingent C til kontingent B, og at førstnævnte (kontingent C) forbeholdes bananer fra AVS-landene.

3.2. ØSU påpeger, at det før ændringen af den nuværende forordning (EØF) nr. 404/93 er nødvendigt i WTO at opnå to dispensationer fra artikel I og XIII i GATT-aftalen indtil 2008, hvor den nuværende ordning for AVS-landene udløber, da disse landes produktion ellers vil være uden beskyttelse.

3.3. Efter ØSU's mening bliver beskyttelsen af EU's producenter svækket ved hver ændring af den fælles markedsordning for bananer, og den nuværende lovramme giver ikke de nødvendige garantier for markedsføringen af EU's bananer. Derfor er det nu nødvendigt at styrke og konsolidere mekanismen for udligningsstøtte ved indkomsttab, således at der ikke ved senere reformer med henblik på nedskæring af den fælles

landbrugspolitik budget kan pilles ved denne mekanisme eller udgifterne til den. En sådan foranstaltning kan baseres på traktatens artikel 299, stk. 2, som giver retsgrundlag for at fastsætte særlige betingelser for anvendelsen af EU's politik i fjerntliggende regioner.

3.4. ØSU anser det for nødvendigt at indføje en klausul, som giver producentmedlemsstaterne mulighed for på frivillig basis at begrænse den del af bananproduktionen, der er berettiget til udligningsstøtte, til de arealer, der er tilplantet med bananpalmer på det tidspunkt, beslutningen træffes. En sådan foranstaltning skal have til formål at beskytte landbrugere med traditionelle bananplantager i områder med lav produktivitet, men af stor miljømæssig betydning, som kan blive berørt af en forholdsvis nedsættelse af støtten ved overskridelse af den regionale og den maksimale globale garantivote. Desuden går tendensen på nogle af de nye plantager i retning af intensiv drift, hvilket kan gå ud over beskyttelsen af miljøet.

3.5. ØSU gør opmærksom på en fejl i finansieringsoversigten, der er vedlagt Kommissionens forslag, hvor der fra tabet af toldindtægter på 20,8 mio. EUR trækkes den nye told på 7,5 mio. EUR. Resultatet er naturligvis 13,3 og ikke 15,3 mio. EUR, som anført.

4. Konklusioner

4.1. ØSU er klar over, at den importordning for bananer, som er fastlagt i forordning (EØF) nr. 404/93, må tilpasses for at løse bananstriden i WTO og dermed sætte stopper for USA's ensidige gengældelsesforanstaltninger rettet mod importen af visse EU-produkter.

4.2. ØSU påpeger endnu en gang, at denne nødvendige tilpasning af den fælles markedsordning for bananer ikke må gå ud over den effektive opfyldelse af de grundlæggende mål for markedsordningen og især opretholdelsen af markedsføringsgarantien for EU- og AVS-bananer, således at producenterne sikres en rimelig indtægt og forbrugerne i hele EU adgang til et varieret udbud af bananer fra forskellige egne til rimelige priser.

Bruxelles, den 28. november 2001.

Göke FRERICHS

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg